

И отъ тогава Висшето училище, бавно, но постепенно се пръвобразува, подобри, крѣпи и даде очакваните резултати. Въ 1894 год. отдѣлите ставатъ факултети, всѣки съ по единъ деканъ и съ факултетски съвѣтъ; учителскиятъ съвѣтъ се нарича академически, учителитѣ се казватъ професори, а слушателитѣ студенти; прѣподаването отъ денъ на денъ се развива, усъвършенствува се; нови катедри се откроятъ; врѣдъ кипи животъ и ревностъ; нѣмаше защо да му се откажатъ и името университетъ и прерогативитѣ, които произтичатъ отъ него: законътъ отъ 22 януари 1903 год. даде на новото учебно заведение заедно съ официалното име „Университетъ“, опредѣлената компетентностъ, правото на юридическа личностъ, пълна автономия и свобода на мисълта.

Политическите събития отъ 1906 год. се отразиха сѫщо и върху университета: студентите сподѣлиха тогавашните вълнения, а и нѣкои професори се изказаха противъ нѣкои мѣрки на правителството; слѣдъ демонстрацията отъ 3 януари 1907 год., университета биде затворенъ за 6 мѣсeца, студентите бидоха разпрѣснати, професорите уволнени. Новъ законъ съ извѣстни ограничения се гласувѣ отъ народното събрание и, понеже професорската колегия не отстѫпи отъ своето становище, Министерството назначи новъ професорски персоналъ.

Тѣзи мѣрки неизгладиха мѫжнотоитѣ; студентите отказаха да се запишатъ и университетската криза стана отъ денъ на денъ по-остра.

Когато встѫпи на властъ днешното демократическо правителство, първата му грижа бѣше да тури край на университетската криза. Почнаха се прѣговори между професорската колегия и Министърството на Народното просвѣщение, Г. Н. Мушановъ. За да се върнатъ въ университета, професорите поставиха три главни условия: 1-о. ограниченията на новия законъ да се отмѣнятъ, като се остави университета подъ режима на стария законъ; 2-о всичките професори да постѫпятъ въ университета, включително и тия, които се обвиняваха отъ бившето правителство; 3-о всичките новоназначени професори да се уволнятъ. Министърътъ на Народното просвѣщение се съгласи съ тѣзи искания и на 31 януари 1908 година университетътъ биде отворенъ и, както по прѣди започна отново спокойно своята дѣятельностъ.

II. СЕГАШНА УРЕДБА.

Софийскиятъ университетъ, койго по настоящемъ е единственъ въ България, се раздѣля на три факултета: историко-филологически, физико-математически и юридически. Дната факултети приготвяватъ учители и учителки за срѣдните учебни заведения, а юридическия — адвокати.

Има толкова административни и финансии служби, за които не само университетътъ, но и никое друго училище въ България не приготвява. Наистина, юридическиятъ факултетъ дава една част отъ познанията, нуждни на единъ добъръ администраторъ, но той не само не ги дава всички, но той има и трѣбва да има прѣди всичко